

SZOLVENCIA II

PSZÁF külső oktatás 2011

ORSA, Own Risk and Solvency Assessment – saját kockázat és szolvencia értékelés / egyedi intézményi kör

dr. Hajdu Gabriella

2011. november 18.

Tartalom

- 1. Mi is az ORSA?**
- 2. ORSA – ICAAP**
- 3. ORSA ajánlás – egyedi biztosítók**
- 4. ORSA ajánlás – csoporthoz tartozó biztosítók**

1. Mi is az ORSA? -1

Az ORSA

- A Solvency II folyamat három pilléres szerkezeti felépítésében a 2. pillérbe tartozó eszköz.
- A 2. pillér röviden a felügyeleti intézkedéseket, eljárásokat felsorakoztató rész (felügyeleti szerepkörök, kötelezettségek → felügyelt intézményi körtől megkövetelt elemek)
- A vállalatirányítással szemben támasztott követelmények egyik eleme (2009/138/EU 45. cikk)

1. Mi is az ORSA? -2

A kockázatkezelési rendszer részeként minden (viszont)biztosítónak az **üzleti stratégiája szerves részeként rendszeresen értékelnie kell az általános szolvencia szükségletet, tekintettel saját kockázati profiljára.**

Az ORSA kettős természetű:

- Egyfelől a vállalkozáson belüli belső értékelési folyamat, és mint ilyen, a vállalkozás stratégiai döntéseibe ágyazódik.
- Másfelől felügyeleti eszköz a felügyeleti hatóságok számára, akiket tájékoztatni kell a vállalkozás saját kockázat- és szolvencia értékelésének eredményeiről.

1. Mi is az ORSA? -3

Mi is az ORSA alapvető célja?

Az ORSA kiter legalább az alábbiakra:

- **Általános szavatoló tőke megfelelés bemutatása → a prudens működéshez szükséges források (tőkenagyság) kimutatása**
- **A szavatoló tőke (SCR), a minimális szavatoló tőke (MCR) és a technikai tartalékok folyamatos megfelelésének bemutatása**
- **A 99,5% biztonsági szint mellett számított szavatolótőke-szükséglet feltevései és a biztosító kockázati profilja közötti eltérések bemutatása**

Az ORSA eredményéről a felügyeletet tájékoztatni kell.

1. Mi is az ORSA? - 4

Mi az ami nem feladata az ORSA-nak?

- **Nem egy másik, vagy magasabb tőkekövetelmény megfogalmazása a cél, ami eltér az MCR, SCR tőkekövetelmény számításától.**
- Nem követeli meg a biztosítótól, hogy teljes vagy részleges belső modellt dolgozzon ki vagy alkalmazzon. Ha azonban a biztosító a szavatoló tőke szükséglet számításához már alkalmaz egy jóváhagyott teljes vagy részleges belső modellt, e modellt kell felhasználnia a saját kockázat- és szolvencia értékelésnél.
- **Önmagában nem eszköze a szavatoló tőke követelmény kiigazításának, arra kizárólag a releváns előírások szerint kerülhet sor.**

2. ORSA – ICAAP, párhuzamok, eltérések

ORSA – saját kockázat és szolvencia értékelés

- A kockázatkezelés részeként kötelezően elvégzendő értékelés → Általános szolvencia szükséglet megfelelésének bemutatása a prudens működéshez
- Kettős funkció: belső tőkekövetelmény mérési és felügyeleti ellenőrzési célokra egyaránt alkalmas
- Felügyeleti értékelés: az ORSA eredménye önmagában nem alapja a szavatoló tőke követelmény kiigazításának

ICAAP – belső tőkemegfelelés értékelési folyamat

- Kötelező tőkeszükséglet számítás → mekkora összegű tőkekövetelmény szükséges a vállalt és felmerülő kockázatokból fakadó esetleges veszteségek fedezésére
- Kettős funkció: belső tőkekövetelmény mérési és felügyeleti ellenőrzési célokra egyaránt alkalmas
- Felügyeleti értékelés: az ICAAP eredményének lehetséges kimenete felügyeleti intézkedés a többlettőke-követelményről

3. ORSA ajánlás – general issues

- **Principle of proportionality (1)**
- **Role of the administrative, management or supervisory body (top-down approach) (2)**
- **Documentation (3)**
- **ORSA policy (4)**
- **Record of each ORSA process (5)**
- **Internal report on ORSA (6)**

3. ORSA ajánlás – general issues / 2

(1) Proportionality – Arányosság elve

Az arányosság elve a Szolvencia II rendszer egyik alapelve →

Minden biztosító az üzleti tevékenységének jellege, nagyságrendje, és összetettsége szerinti „egyedi ORSA modell”-t alakít ki.

3. ORSA ajánlás – general issues / 3

- (2) Role of the administrative, management or supervisory body (top-down approach) – A biztosítót irányító testületek szerepe (a szemléletmód felülről induló megközelítés) → aktív részvétel az ORSA folyamat irányításában és eredményeinek hasznosításában;**
- A felelősség a vezetőségé → a vállalt kockázatok fedezetének prudens kezelése, a megfelelő tőkeszükséglet biztosítása;**
 - A feladat végrehajtásához megfelelő eszközök állnak rendelkezésre → a vezetőség teljes mértékben tisztában van a biztosító működésével, birtokában van a megfelelő tudásnak és információnak, hogy felmérje és biztosítsa a tőkeszükségletet, összhangban a rövid és a hosszú távú üzleti stratégiával;**

3. ORSA ajánlás – general issues / 4

(3) Documentation - Dokumentáció

Az ORSA eljárást megfelelően dokumentálni kell → egyértelmű és világos információ az elvárás.

- A dokumentáció a lehető legjobban megfelel mindazon követelményeknek, amelyek a felügyelet számára átadandó információktól elvárt követelmények.
- A biztosító lehetővé teszi, hogy az ORSA-jelentés elérése egyszerű legyen, amely egyben az ellenőrizhetőségét is elősegíti.
- Az SCR számítására vonatkozó információkat különösen világosan kell megadni (belső modell esetén kiemelt fontosságú a paraméterezés).
- A dokumentációban meg kell nevezni az ORSA végzésében résztvevőket és felelősöket, a beszámolási kötelezettséget (illetőleg a menedzsment visszacsatolásait).

3. ORSA ajánlás – general issues / 5

(4) ORSA policy - ORSA politika

Kiindulási pont: írásban rögzített kockázatkezelési politika készül, ennek részeként ORSA politika is

Az ORSA politika tartalmazza a következőket:

- Az ORSA folyamat, eljárás leírása**
- A kockázati profil, a kockázatvállalási limitek és az általános szolvencia szükséglet közötti kapcsolat**
- Információk**
 - a. a stressz teszt, és érzékenységi tesztek fejlesztéséről, használatáról**
 - b. az adatminőségről**
 - c. Az ORSA elvégzésének gyakoriságáról**

3. ORSA ajánlás – general issues / 6

(5) Record of each ORSA process – ORSA-nyilvántartás

A biztosító megfelelő nyilvántartást vezet az ORSA folyamatról és eredményéről:

- végrehajtás → folyamatok, értékelési elvek,
- a kockázati profiltól (a szavatoló tőke szükséglet számításának alátámasztásául szolgáló feltételezésektől) való eltérések → kockázatkezelés, tőkeallokáció, kockázatvállalási limitek; magyarázat a saját tőke fedezetének alakulásáról
- a számítások becslése → módszertanok, alkalmazott stressz tesztek, scenárió analízisek

3. ORSA ajánlás – general issues / 7

(6) Internal report on ORSA – ORSA belső beszámoló

A biztosító vezetősége fogadja el az ORSA folyamatot és annak eredményét.

A biztosító vezetősége megosztja az ORSA folyamat eredményét minden érintettel, akiknek a munkája során arra szüksége van.

- Egy belső jelentési rendszert kell kialakítani az ORSA folyamat adatainak, információinak biztosítón belüli megosztására.**
- A biztosító munkatársaival megosztott információknak kellően részletezettnek kell lennie.**
- A belső beszámoló egyúttal megfelel a felügyeleti adatszolgáltatás követelményeinek is.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 1

- **Assessment of the overall solvency needs (7-9)**
- **Forward-looking perspective (10)**
- **Regulatory capital requirements (11)**
- **Technical provisions (12)**
- **Deviations from assumptions underlying the SCR calculation (13)**
- **Link to the strategic management process and decision-taking framework (14)**
- **Frequency of the ORSA (15)**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 2

(7) Valuation – Értékelés

Az általános szolvencia szükséglet felméréséhez a szavatoló-tőkeszükségletnél alkalmazottól eltérő értékelési elvet is lehet használni → magyarázat azokról a megfontolásokról amelyek az eltérő értékeléshez vezettek

- **Eltérő értékelési elv** → biztosító elemzi az eltérő értékelési elvhez vezető megfontolásokat és az alkalmazásból következő hatásokat (számszerű alátámasztás a mérlegtételekre, továbbá a szavatolótőke-szükséglet és a biztosítástechnikai tartalékok esetében)
- **Eltérő értékelési elv** → standard formula alkalmazásakor külön ki kell térni arra, hogy az eltérő értékelési elvek mellett is jól tükrözi a kockázati profilt.
- **Biztosító specifikus paraméterek használata** → mind az SCR, mind az ORSA folyamat számításaikor azt kell használni.

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 3

(8) Az általános szolvencia szükséglet számszerű és nem számszerű bemutatása

- Az általános szolvencia szükséglet ismertetéséhez számszerű adatokat, és a teljes körű bemutatás érdekében nem számszerű információkat egyaránt kell alkalmazni**
- Az általános szolvencia szükséglet mérése figyelembe vesz minden kockázatot, beleértve pl. a reputációs és a stratégiai kockázatokat is**
- A csoporthoz tartozó biztosító esetében az ORSA tartalmaz minden lényeges csoport-jellemzőt, ami hatással lehet az egyedi intézményre (kiemelten a kockázat átruházás)**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 4

(9) Stressz teszt – scenárió analízis

- Az azonosított kockázatok mérésére, kezelésére alkalmazott stressz tesztek és scenárió analízisek hatékony eszközei az általános szavatoló tőke szükséglet mérésnek**
- Az általános szolvencia szükséglet mérésekor szintén figyelemmel kell lenni a menedzsment intézkedéseire, azok hatásaira (mennyiben töltenek be kockázatcsökkentő szerepet)**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 5

(10) Forward-looking perspective – Távlati tervezés

- Az ORSA egy olyan hosszú távú felmérés, amelynek a célja az általános szolvencia szükséglet meghatározása → bemutatásra kerülnek az üzleti lehetőségek, azok pénzügyi forrásai, továbbá figyelembe vételre kerülnek a már fennálló és a jövőben lehetséges kockázatok, nehézségek, de mindemellett folyamatosan meg kell felelni a szavatolótőke-szükséglet szintjének.**
- Az általános szolvencia szükséglet eredményét az ORSA által lefedett időszakra éves bontásban kell megadni.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 6

(11) Regulatory capital requirements – Szabályozói tőkekövetelmény

Az ORSA lefolytatásakor teljesülnie kell, hogy

- a biztosítónak folyamatosan rendelkeznie kell a szavatolótőke-szükséglet szintjével, amelynek a számítás során tekintettel kell lenni a jövőben várható kihívásokra is;**

Az ORSA folyamat magában foglalja, hogy

- a szavatoló tőke szükséglet szintjét monitorozni kell, továbbá tisztában kell lenni a saját tőke veszteségelnyelő teherbírásával, mindezt a teljes üzleti terv időszakára kiterjedően.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 7

(12) Technical provisions – Biztosítástechnikai tartalékok

A technikai tartalékok számításában elsődleges felelős szerepe van az aktuárius funkciónak

- biztosítja a technikai tartalékok számítását (a tartalékok megfelelő szintjének teljesítése),**
- megfelelően figyelembe veszi és jelzi a technikai tartalékok számításának (módszertanának) kockázatait.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 8a

(13) Deviations from assumptions underlying the SCR calculation - eltérés a szavatoló tőkeszükséglet kalkulációjának feltételezéseitől

A biztosítónak meg kell vizsgálnia a kockázati profil és a szavatoló-tőkeszükséglet alátámasztásául szolgáló feltételezések nem számszerűsíthető eltéréseit. → Amennyiben ezek az eltérések lényegesek, számszerűen is meg kell határozni azokat.

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 8b

Standard formula alkalmazása az SCR számításakor

- lehetséges biztosító specifikus paraméterek használata, vagy
- szükség lehet részleges/teljes belső modell kidolgozására.

ORSA folyamat és az SCR alátámasztás összehasonlítása

→ A kockázati profil általában akkor tér el, amikor

- a számítások alapja eltérő biztonsági szint (csődvalószínűség) mellett történik, ami általában rating célokat szolgál, vagy
- az üzleti terv időtávja eltér, vagy
- a kockázati profilt befolyásoló üzleti akció kerül figyelembe vételre.

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 8c

Belső modell alkalmazása az SCR számításakor

- **Alapvető szerep az ORSA folyamatnál → a belső modell maga egy eszköz az ORSA-hoz, de az ORSA folyamat is segítheti egy belső modell kialakítását; ez nem jelenthet megkettőzött feladatot.**
- **A biztosítónak évente be kell mutatnia, hogy az engedélyezett belső modell helyes, és megfelel a kockázatai leírásának.**
- **Teljesülnie kell annak a feltételnek, hogy a modell naprakész → folyamatosan vizsgálni kell érzékenységi tesztekkel az eredményt, a kockázatcsökkentő technikákat, és a diverzifikációs hatásokat.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 9

(14) Link to the strategic management process and decision-taking framework - a stratégiai és döntéshozó folyamatokkal való kapcsolat

A biztosító vezetése:

- **figyelembe veszi az ORSA folyamat eredményét**
- **az ORSA folyamatból összegyűjthető információkat felhasználja az üzleti tervének kialakításához (saját tőke alakulása, feltőkésítettség megítélésében), a termékfejlesztéseinél, az üzleti döntéseiben.**

3. ORSA ajánlás – specific issues regarding the performance of the ORSA / 10

(15) Frequency of the ORSA – az ORSA lefolytatásának gyakorisága

- **A direktíva nem határoz meg konkrét időszakot.**
- **Az ajánlás legalább éves gyakoriságot jelöl meg.**

A biztosító saját hatáskörben dönt az ORSA lefolytatásának gyakoriságáról → a gyakoriság meghatározását három alapvető elem befolyásolja:

- **a rendszeresség**
- **a kockázati profil**
- **az általános szolvencia szükséglet ingadozása**

Soron kívül kell lefolytatni az ORSA-t, ha jelentős változás következik be a kockázati profilban.

4. ORSA ajánlás – group specificities of the ORSA

- **Scope of the Group ORSA (16)**
- **Reporting to the supervisor (17)**
- **Assessment of the overall solvency needs (18-19)**
- **Forward looking perspective (20)**
- **Internal model users (21)**
- **Criteria and principles for a single ORSA document (group wide ORSA) covering the parent undertaking and its subsidiaries (22)**
- **Link to strategic decisions (23)**
- **Integration of related third-country insurance and reinsurance undertakings (24)**

Köszönöm a figyelmet!